

Kontrolētās vārdnīcas Latvijas
Nacionālajā arhīvā: semantiskās
sadarbības iespējas

26.03.2020.

Gatis Karlsons

Galvenās kontrolētās vārdnīcas

- Autoritatīvo ierakstu datu bāze- 18,6 tūkst. autoritatīvie ieraksti, satur vairākas kontrolētās vārdnīcas (autoru, to lomū, valstu, vietu klasifikatoru klasifikatori u.c.)
- Fondu nozaru klasifikators – 615 klases

Autoritatīvie ieraksti

- Struktūra:
- 1. Identitātes zona
- (sniedz informāciju, kas unikāli identificē aprakstāmās entītijas un definē standartizētus pieejas punktus ierakstam)
- 2. Apraksta zona
- (sniedz atbilstošo informācija par aprakstāmās entītijas būtību, kontekstu un darbību)
- 3. Saistību zona
- (reģistrē un apraksta saistības ar citām organizācijām, personām un/vai dzimtām)
- 4. Kontroles zona
- (unikāli identificē autoritatīvo ierakstu, un reģistrē informāciju par to kā, kad un kura iestāde šo autoritatīvo ierakstu ir radījusi un uztur).

Autoritatīvie ieraksti

- Standarti:

International Council on Archives, ISAAR (CPF)

International Standard Archival Authority Record
for Corporate Bodies, Persons and Families, ICA:
2003

+ Autoritatīvo ierakstu veidošanas rokasgrāmata

Fondu nozaru klasifikators

- Struktūra:

Līmeņi

- 1. līmenis – 21 sadaļa
- 2. līmenis – 88 nodaļas
- 3. līmenis – 272 grupas
- 4. līmenis – 615 klases

Elementi: kods un līmeņa nosaukums

- Standarti:

**NACE: Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija
Eiropas Kopienā, 1.1 redakcija**

Vai un kā pašlaik kontrolētās vārdnīcas tiek izmantotas sadarbībā ar citām institūcijām, nozarēm?

Kontrolētās vārdnīcas sadarbībā ar citām institūcijām izmantotas diemžēl netiek

Izņēmums- sadarbība notika ar Centrālo statistikas pārvaldi 1990. gadu beigās un tā pati par NACE nozaru klasifikācijas piemērošanu arhīva fondu klasificēšanai

Vai LNA ir ieinteresēts sadarboties ar LNB
semantiskā līmenī, izmantojot kontrolētās
vārdnīcas?

- Atbilde- viennozīmīgi JĀ!
- Minēto nosaka arī jaunā Arhīvu aprakstīšanas
standarta RiC «Records in Context»
pamatnostādnes

Kā sadarbība varētu izpausties?

- Piemēri:

Autoritatīvo ierakstu «sinhronizēšana» starp atmiņas institūcijām, vienotas datu bāzes izveide
Informācijas par Arhīva fonda dokumentiem
sasaiste ar pārējo atmiņas institūciju
informācijas resursiem

- Ieguvums-

paplašinās meklēšanas iespējas lietotājiem;